

Kuvat: Hanna Lindblom, K-S:n ELY-keskus

Jättipalsami on kotoisin Himalajan vuoristoalueelta Intiasta, josta se on tuotu puutarhakasviksi Suomeen 1800-luvun lopulla. Jättipalsamia on käytetty Suomessa koristeena ja mehiläiskasvina puutarhoissa, joista se on levinnyt asutuksen läheisyyteen. Pihoilta sen leviäminen etenee muualle luontoon ja sopiviin kasvupaikkoihin, kuten tunkioille, peltoalueille, ojiin, metsiin sekä ranta-alueille. Laji tuottaa runsaasti siemeniä, jotka sinkoutuvat helposti laajalle alueelle, mikä tekee jättipalsamista erittäin tehokkaasti leviävän lajin ympäristössä. Siemenet kulkeutuvat uusille kasvupaikoille ihmisten, eläinten sekä kasvosien siirron kautta. Myös joki- ja puronvarsia myöten siemenet pääsevät kulkeutumaan eteenpäin. Laji luokitellaan haitalliseksi vieraslajiksi.

TUNNISTUS

- Yksivuotinen
- Kukinto on terttumainen ja väri vaihtelee tumman punaisesta valkoiseen
- Korkeus voi olla jopa yli 3 metriä, mutta yleensä jättipalsami kasvaa keskimäärin 1,5 metrin mittaiseksi.
- Kukinta kesä-lokakuussa
- Lisääntyy vain siementen avulla. Jättipalsami voi tuottaa jopa 4000 siementä ja siemenkodon revetessä, siemenet sinkoutuvat laajalle alueelle (jopa seitsemän metrin päähän).
- Voimakas hajua

MIKSI TULISI TORJUA?

- Luontoon levitessään jättipalsami valtaa kasvualaa tukahduttaen kaiken muun kasvillisuuden. (Vieraslajilain (3§) mukaan lajia ei saa päästää leviämään luontoon.)
- Heikentää muiden kasvien pölyttämistä, sillä jättipalsamin suuret näyttävät kukat houkuttelevat pölyttäjiä.
- Voimakas tuoksu voi aiheuttaa allergisia reaktioita

TORJUNTA

• Kitkeminen

- Kitkeminen ennen ensimmäisten siementen kypsymistä, jotta siemenet eivät pääse leviämään ympäristöön.
- Kasvijäte tulee joko kuivattaa perusteellisesti tai polttaa, sillä jättipalsamin siemenet voivat kypsyä vielä varren katkaisemisen jälkeenkin. Myös varren kappaleet voivat kasvattaa juuret ja jatkaa kasvua. Kasvijäte tulee vähintään kasata ja tallaten murskata varret, jotta riski kasvin kasvamisesta pienenee.
- Kasvijäte tulisi kerätä pois esim. jätesäkkeihin ja huolehtia, ettei siemenkotia tai kukintoja jää maahan.
- Kitkettyä kasvustoa on hyvä seurata koko kesän ja poistaa vähintään kukinnot.

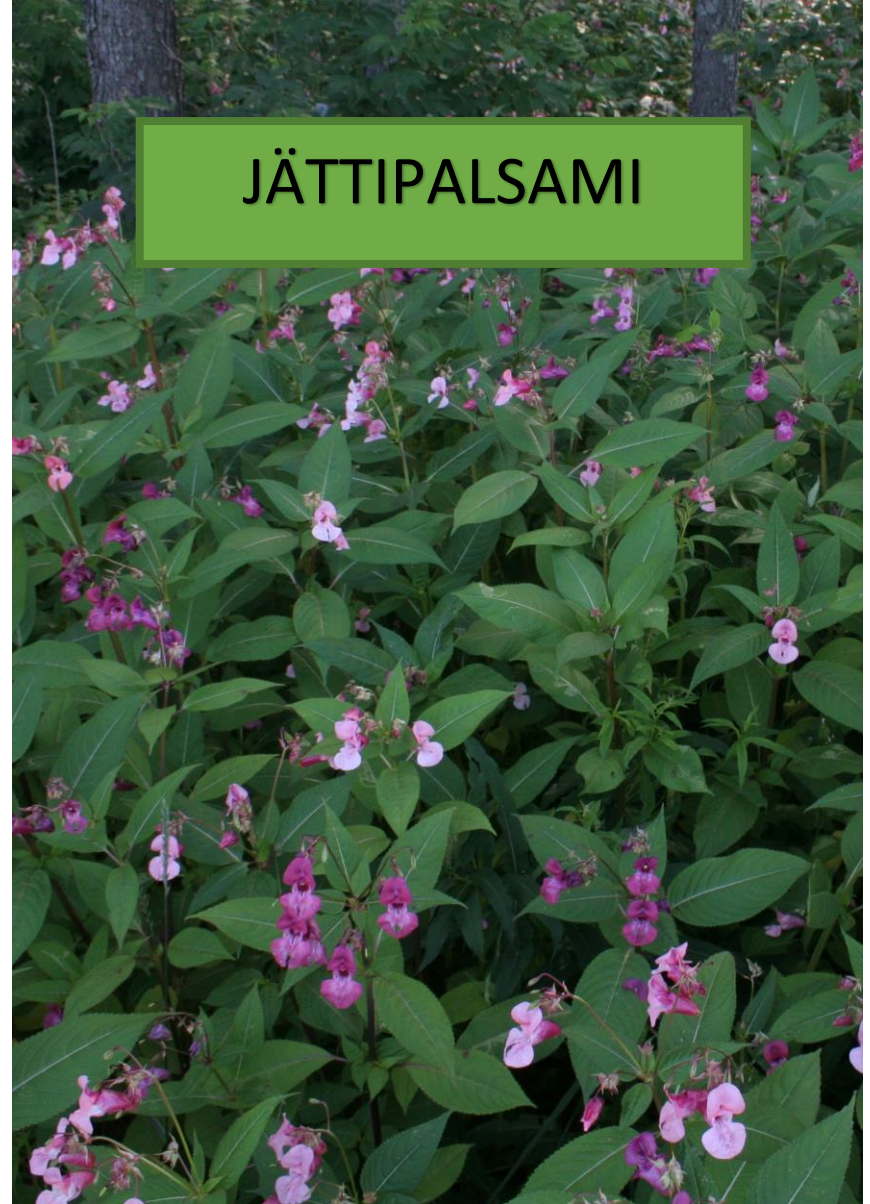
• Niitto

- Sopii laajoille esiintymille
- Niitto mahdollisimman läheltä maanpintaa alimman nivelen alapuolelta, jottei kasvi kasvata uusia sivuversoja ja kukintoja.
- Kasvijäte tulee kuivattaa perusteellisesti tai polttaa
- Niitettyä kasvustoa on hyvä seurata koko kesän ja poistaa vähintään kukinnot
- Niitto voidaan tehdä raivaussahalla, siimaleikkurilla tai perinteisellä viikatteella

Kuvat: Hanna Lindblom, K-S:n ELY-keskus

JÄTTIPALSAMI

Kuva: Hanna Lindblom, K-S:n ELY-keskus

Vauhtia Etelä- ja Länsi-Lapin vieraslajeille-hanke, Lapin Maa- ja kotitalousnaiset ry